

GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedziel. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 zlr. kr. 15., odbierającymi pocztą 4 zlr. 40 kr.,
Inseracyę oplacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 125.

Poniedziałek 3. czerwca 1850.

Rok bieżący gazety 39.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia.
— Francya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Królestwo Pol-
skie. — Rosya. — Turcya. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 29. maja. Jutro 30. maja 1850 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozestany XL. zeszyt rządowego dziennika ustaw państwa, który 13. kwietnia 1850 tymczasem tylko w niemieckim języku był wyszedł, teraz we wszystkich dziewięciu podwójnych wydaniach.

Zeszyt ten zawiera pod Nr. 137. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 9. kwietnia 1850 o stęplowaniu ksiąg handlowych i przemysłowych.

Następnie 31. maja 1850 wyjdzie we wszystkich dziewięciu podwójnych wydaniach i będzie rozestany LIII. zeszyt rządowego dziennika ustaw państwa, który tymczasem tylko w niemieckim języku był wyszedł.

Zeszyt ten zawiera pod Nr. 180. Dekret ministerstwa finansów z 3. maja 1850 o postępowaniu z wylosowanymi dnia 1. maja 1850 w seryi 98, 2 $\frac{1}{2}$ % obligacyami banku, następnie z zawartymi w seryi K. niemieckimi banknotami po dziesięć krajcarów.

Lwów, 27. maja. Magistrat miasta Lwowa poświęcił za porozumieniem się z wydziałem należące się mu za kwaterunek pierwszego batalionu landwerów pułku piechoty hrabi Nugent nr. 30. wynagrodzenie w kwocie 131 zr. 27 kr. m. k. pierwszemu wychowawczemu instytutowi żołnierzy galicyjskich na opędzenie pierwszych niezbędnych potrzeb.

C. k. prezydum krajowe poczytuje sobie za obowiązek podać ten dar z wyrazem najczulszej podziękności do wiadomości publicznej.

Lwów, 15. maja. Na rzecz instytutu ślepych, który ma być założony we Lwowie, wpłynęły świeżo następujące datki: Gr. k. gmina Połówce i Krzewoluka 3 zr. 30 kr., Józef Orłowski w Połówce 1 zr., Józef Zabilski w Połówce 1 zr., Karolina Zabilska tamże 1 zr., gr. k. gmina Jazłowiec 2 zr., gr. k. gmina Pauszówka 1 zr., gr. k. gmina Czortków i Wagnanka 2 zr. 30 kr., gminy: Szerszeniowce 2 zr., Wołkowce 4 zr. 3 kr., Jezierzany 1 zr., gr. k. dziekan Czortkowa Smerykowski 6 zr. i gmina Darachów 2 zr. m. k.

Dobroczyenne te dary podają się z wyrazem najczulszej podziękności do wiadomości publicznej.

Sprawy krajowe.

Lwów, 1. czerwca. Dnia 8. czerwca o godzinie 10tej odbędzie się 15te publiczne losowanie listów zastawnych Dyrekcji gal. stanowego Towarzystwa kredytowego w sali radnej w gmachu imienia Ossolińskich. Suma do losowania przeznaczona wynosi 64,700 zr. Od Dyrekcji gal. stanowego Towarzystwa kredytowego.

(Dekoracye orderowe.)

Wiedeń, 28. maja. Jego ces. Mość raczył najwyższem piśmie gabinetowem z dnia 25. maja r. b. ministrowi finansów Filipowi baronowi Krauss i ministrowi spraw wewnętrznych Dr. Alexandrowi Bach nadać najłaskawiej wielki krzyż orderu Franciszka Józefa, i doręczyć im Osobiście te dekoracye orderowe.

(Mianowania.)

Wiedeń, 29. maja. Jego c. k. Mość raczył na wniosek mi-

nistra kultury krajowej i górnictwa najwyższem postanowieniem z d. 24. maja r. b. radcę gubern. i przłożonego administracyi salinarniej w Wieliczce Józefa Russegger mianować najłaskawiej dyrektorem kopalń, hutnictwa, domenów i leśnictwa dla niższych Węgrzech w Szemnie z tytułem radcy ministryalnego.

Gazeta wiedeńska z dnia 28. b. m. zawiera spis mianowanych najw. postanowieniem z dnia 7. maja r. b. 89 członków komisji austryackiej, którzy mają być wysłani do Londynu dla wystawy przemysłowej, mającej się odbyć w roku 1851. Dla Galicyi, Bukowiny i okręgu Krakowskiego mianowani są: Alfred hr. Potocki, c. k. tajny radca i właściciel fabryk, Józef Russegger, c. k. radca gubern. i dyrektor salin w Wieliczce, Karol Hausner, kupiec z Brodów; Wincenty Kirchmajer z Krakowa i Floryan Singer ze Lwowa.

(Depesze telegraficzne.)

Wiedeń, 29. maja. „Oester. Correspondenz“ podaje następujące depesze telegraficzne:

Paryż, 27. maja. W zgromadzeniu ustawodawczem odrzucono poprawkę pana Leroux. Nad poprawką Cavaignac'a debatują jeszcze. W departamencie niższego Renu występuje Girardin jako kandydat do wyboru kompletującego.

5% renta: 90 franków 85 centymów.

3% „ 56 „ 50

Frankfurt n. M., 28. maja. Kurs weksłów na Wiedeń 99 $\frac{3}{8}$; 5% metaliki 77 $\frac{5}{8}$.

(Sprawa Węgier.)

Wiedeń, 29. maja. Gdy w przeszłym roku skończyło się przytłumienie powstania węgierskiego, wiedzieli o tem bardzo dobrze i rząd i stronnictwa, że z Węgrami, jako z krajem posiadającym właściwe i od wieków zakorzenione zwyczaje polityczne na wszelki sposób bardzo łagodnie obchodzić się potrzeba. Postanowienie uczynienia zadość tej potrzebie, nie przebija się w niczem wyraźniej, jak w konstytucyi z 4go marca. Dawna konstytucya węgierska straciła tylko tyle z prawomocności swojej, o ile sprzeciwiała się postanowieniom ogólnej konstytucyi państwa. Każdy rozsądny przyznać musi, że tym sposobem nastąpiło politycznemu życiu Węgier obszernie pole do samostannego działania, i to też stanowisko właśnie przyswoił sobie rząd tak dalece, że nawet pomniejsze modyfikacye w administracyi, które z tem niezupełnie zgadzać się zdają, bezwarunkowemu i konsekwentnemu przeprowadzeniu tej zasady ustąpić będą musiały. Zobaczymy, czyli tak zwana partya starych konserwatystów tem zaspokojoną zostanie; mamy nadzieję, że to nastąpi, ponieważ przypuszczamy sprawiedliwie uznanie z ich strony, że rząd robi wszystko co może tylko dla nich, i ponieważ w razie dalszego trwania terażniejszej ich agitacyi przypuścić byśmy musieli, że usiłowania ich niedają wcale do osiągnięcia praktycznego celu, lecz poprostu idzie im o poparcie tych dążeń rewolucyjnych, któremi Europa cała a oraz i ojczyzna nasza tak mocno są zagrożone. Jeżeli nas dobrze zawiadomiono, tedy skłania się rząd ku temu, aby nietylko dawny podział komitatów, ale nawet wszystkie z życiem ludu węgierskiego ściśle spojone a jedności monarchii nieszkodliwie zwyczajem, bez uszczuplenia mu pozostawić. Rząd uznaje całość koronnego kraju Węgier w całej rozciągłości jego, i uważa tylko zerwanie dawnego związku pomiędzy Krocacyą i Węgrami za czyn dokonany już i nieodwołalny. Na wzór dawnej konstytucyi węgierskiej stanie się zapewne pożądanym i dla przyszłych sejmów krajowyh — system dwuizbowy. Zaś na watku do obfitej działalności niebędzie zbywać im wcale, zwłaszcza jeżeli weźmiem na uwagę, że przynależny §. konstytucyi państwa zastrzegł wyraźnie dla nich organizacyę cywilnych i kryminalnych ustaw. A zresztą można przypuszczać na pewno, że nic takiego pominięciem niezostanie, cokolwiek tylko bez uszczerbku dla jedności państwa kompetencyi sejmu węgierskiego przyzwolić będzie można. Tak tedy byłyby wedle zdania naszego wypełnione już wszelkie obowiązki, do jakich rząd w obec właściwych stosunków tego kraju koronnego się poczuwa. Cokolwiek zatem w obrębie tych granic udzielonem być może, niebędzie to koncesyą w zwyczajnem znaczeniu tego słowa, lecz właściwie aktem działającym z przekonaniem rządu, który w Węgrzech wcale nienatrafia na utworwane tak dalece drogi, aby niepotrzebował długo się namyślać, którą z nich obrać jako najwłaściwszą. Trzymajmyż się więc tylko ściśle postanowień konstytucyi państwa, a każdy przyzna pewnie, że równie jak Węgrzy mają prawo korzystać ze względów jej, które u nich w każdym zakątku już urzeczywistniono, tak też i rząd ze swej strony powinien mieć zastrzeżone dla siebie prawo, aby w obrębie granic swej dobroczynności przeciw wszelkim natarczywym i w żadnym względzie nieusprawiedliwionym uroszczeniom mógł się zabezpieczyć. (Oest. Corr.)

(Wiadomości bieżące z Wiednia.)

Wiedeń, 28. maja. Mnichowskie stowarzyszenie religijne przesłało J. M. Cesarzowi Austrii adres dziękczynny za nadane kościołowi katolickiemu wolności.

— Z Gräfenbergu donoszą o bliskim już i zupełnym wyzdrowieniu hrabi Franciszka Stadion. Podejmuje on często prace umysłowe, i prawie codziennie dzieli towarzyskie przechadzki. Nawet sparaliżowanie języka, które trwało potąd dość uporczywie, spodziewa się Prysnitz wyleczyć w niedługim już czasie.

— Wczoraj przedpołudniem odbyła się wielka rada gabinetowa pod prezydencją J. M. Cesarza. Sprawy węgierskie zdają się być w dziennym porządku. (Lloyd.)

— 29. maja. Dzisiaj zebrało się całe personale w ministerstwie spraw wewnętrznych, aby złożyć panu ministrowi życzenia swoje do zaszczytu, jaki go spotkał przez nadanie mu wielkiego krzyża orderu Franciszka Józefa. Szef sekcyjny p. baron v. Buol miał przy tej sposobności stosowną przemowę, na którą uwielbiany ów mąż stanu jak najuprzejmiej odpowiedział. Każdy z obecnych czuł to wyraźnie, że właśnie nadanie tego orderu, który nosząc nazwę Monarchy słusznie jako ogniwo naszych nowych instytucji politycznych uważanym być może, zaszczyconemu panu ministrowi jako znak przyjaźnielskiego najwyższego uznania jego niezmordowanej gorliwości, szczególnie drogim być musi.

— Słychać, że zamysłają tu założyć czytelnię akademicką, która 200 gazet wyłącznie naukowej treści utrzymywać będzie. Wstęp do niej będą mieli wszyscy uczniowie każdego fakultetu, a nawet uczniowie licealni. Profesorom i docentom ma być poruczony nadzór nad tym zakładem. (Oest. Korr.)

(Wiadomości bieżące z Pesztu.)

Peszt, 25. maja. Na dniu 20. b. m. mianowano tu nadzwyczajny sąd wojenny, do którego wchodzi także szef policyi Podolszky. Sąd ten ma do 1. czerwca ukończyć rewizję aktów purifikacyjnych byłych deputowanych Węgier. Obwinieni podzieleni będą na cztery klasy, a publikacja wyroków nastąpi do 10. czerwca. Co do powracającego z własnej chęci wychodźcy Lonyaj, oświadczył FZM. jego małżonce, która naprzeciw jemu już wyjechała, iż powrót jego i stawienie się przed sądem wojennym wprzód niż termin oznaczony w wspomnianej publikacji upłynie, może się stać dla niego istotnem jeszcze dobrodziejstwem.

Dzieci Kossutha z ich ochmistrem Karady otrzymali paszporta do wyjazdu z kraju na zawsze, pani Rutkay zaś ma po upływie dwóch miesięcy wrócić nazad do Pesztu. Guwernantka wraz z córką jedzie do Konstantynopola, z kąd wraca do Włoch — swej ojczyzny. Upewnniają, iż sędziwa matka agitatora opuści wkrótce to miasto i obierze sobie inną siedzibę.

Małżonka straconego generała powstańców, Leiningen, zamysła udać się z rodziną do kąpiel w Ems. Małżonka znanego aktora Gabriela Egretty, który podczas rewolucji zostawał na posadzie komisarza rządowego, a teraz bawi w Turcyi, ma otrzymać pozwolenie udania się do swego męża. Żona Mikołaja Perczela jest już w Konstantynopolu. (Lloyd.)

(Wiadomości bieżące z Wenecyi.)

Z Wenecyi piszą pod dniem 25. maja: Z dniem 20. maja skończył się ostatni termin przydłużający subskrypcję na dobrowolną pożyczkę. Jak słychać, wypadł rezultat jej równie niepomyślnie jak dawniej. Dlatego też łatwo być może, że pożyczka przymusowa w krótko już rozpisaną zostanie. — 26. b. m. odbędzie tutejsze z 400 członków składające się kasyno zgromadzenie jeneralne, po którym, jak słychać, zamysła ono rozwiązać się zupełnie.

— Zakon towarzystwa Jezusowego został już przez c. k. wice-delegata, c. k. szambelana barona v. Feni, uroczystie instalowanym.

— Wczoraj przybył tu feldmarszałek hrabia Nugent. (Ll.)

(Kurs wiedeński z 29. maja 1850.)

Obligacje długu państwa 5⁰/₁₀₀ — 93; 4¹/₂⁰/₁₀₀ — 81; 4⁰/₁₀₀ — 71¹/₂; 2¹/₂⁰/₁₀₀ — 49. Akcje bank. 1052. Losy z 1834 r. 175¹/₂; z 1839 r. 109¹/₂. Akcje kolei póln. 107¹/₄.

Ameryka.

(Posiedzenie kongresu Stanów zjednoczonych.)

New-York, 6. maja. Na posiedzeniu kongresu Stanów zjednoczonych zrobiono propozycję wezwać prezydenta, aby oznajmił rządowi angielskiemu życzenie Stanów zjednoczonych, żeby flota angielska była powołaną z wybrzeża afrykańskiego, ponieważ według traktatu r. 1842 miała tam tylko pięć lat zostać, i ponieważ w tym przeciagn czasie nie osiągnęła celu przytłumienia handlu murzynami. (Ind.)

Hiszpania.

(Zdarzenie w Kadyxie.)

Listy z Kadyxu z 15. maja donoszą o zdarzeniu, które przyznanej drażliwości charakteru angielskiego ministra spraw zagranicznych może znowu zakłócić zaledwie co przywrócone dobre porozumienie między Anglią a Hiszpanią. Agent admiralicyi angielskiej, ubrany w uniform oficerski, przyaresztowany został w Kadyxie i trzymany kilka godzin, pomimo protestacyi konsula angielskiego. Władze hiszpańskie obwiniały go, iż niechciał dopełnić pewnych przepisów portowych, co jednak oficer angielski zaprzecza.

Dziennik „Times“ donosi w korespondencji z Lisbony z 19go maja, że hr. Thomar zapewne wystąpi z gabinetu. Książę Terceira ma dostać zlecenie złożyć nowy gabinet. (Ind.)

Anglia.

(Posiedzenie izby niższej.)

Londyn, 24. maja. Dyskusya wywołana nieporozumieniem między Anglią a Francją skończyła się w izbie niższej mową pana Disraeli, który wezwał izbę, aby wprzód nie pochwalila postępowania lorda Palmerston, zanim należycie nie rozważy dokumentów złożonych w izbie.

Według jego zdania nie wyjaśniono dostatecznie prawdziwej przyczyny pobytu floty angielskiej na morzu śródziemnem; przyczynę tę należy przypisać różności w zdaniach między ministrem spraw zagranicznych a ministrem kolonii co do niektórych kwestyi tyczących się krajów wybrzeżnych tego morza. Lord Palmerston zaniedbał oświecić izbę co do następujących trzech głównych punktów: co do konwencji zawartej w Atenach, co do wysp Serwi i Sapienza, i co do sposobu myślenia Rosyi. W końcu oświadczył mowca, iż się spodziewa, że lord John Russell okaże więcej otwartości.

Lord John Russell oświadczył, że Lord Palmerston niepotrzebował dłużej obstawać za konwencją z 18go kwietnia, zwłaszcza że dnia 23. baron Gros oświadczył, iż misya jego jest skończona, i że pięciudniowa zwłoka, której pan Gros żądał, niebyła dostateczną do załatwienia tej kwestyi.

Lord John Russell oświadczył, że rząd angielski gotów jest dla utrzymania dobrej harmonii między Anglią a Francją uczynić rządowi francuskiemu wszelkie koncesyje zgodne z honorem Anglii.

Po dłuższej usprawiedliwiającej mowie lorda John Russel przeszła izba do porządku dziennego, niepowziawszy żadnej uchwały co do tej kwestyi.

Następnie uchwalila izba żądane subsidia dla marynarki, i postanowiła jednogłośnie drugie odczytanie bilu względem opłaty stęplu. Odrzuciła potem po krótkiej dyskusyi wniosek pana Mitchell względem zaprowadzenia opłaty od wywozu drzew przeznaczonych do budowli okrętów. Minister finansów oświadczył się przeciw temu wnioskowi, uznał jednak potrzebę rewizyi tego podatku. (Ind.)

Francya.

(Rozprawy w zgromadzeniu narodowem.)

Paryż, 25. maja. Dyskusya nad ustawą wyborów postąpiła dziś o krok naprzód. Po treściwej mowie pana de Flotte i bardzo dobitnej pana Leona Faucher, przejęto pierwszy artykuł ustawy. Takowy brzmi: „W trzydzieści dni po ogłoszeniu niniejszej ustawy ułoży burmistrz razem z dwoma przez sędziego pokoju delegowanymi komuny nową listę wyborców. Delegowani mają prawo podyktować swoje uwagi do protokołu. Protokół ten będzie złożony razem z listą wyborców w sekretaryacie burmistrzostwa, by go każdy chcący się zawiadomić, mógł przejrzeć.“ (Według tego należy sprostować telegraficzną depeszę z 25go, która donosiła już o przyjęciu warunku pomieszkania na posiedzeniu z 25go.) Pan de Flotte użalał się w swej mowie na osobistość, której przedmiotem był wczoraj ze strony pana Thiersa. Thiers powstał w niesłychany sposób na wybory z 10. marca i 28. kwietnia. Wolno mu było te wybory roztrząsać, ale niepowinien się był wdawać w osobistości. Jeżeli pan Thiers dziwi się, że go widzi w zgromadzeniu, podobnie dziwi się on, że widzi pana Thiersa tutaj po rewolucyi lutowej. — Z całego toku mowy przytaczamy jeszcze tylko te miejsce: „Mówią, że jesteśmy dumni. Cóż mamy robić z rządem? My poznamy, że kraj nie jest za nami. Rząd należy do nich. Kraj rzucił się znowu w ich objęcie. Ale naszą dumą, naszym prawem pod republiką jest ogłaszać nasze nauki i przekonania wszelkimi środkami, jakie tylko są w naszej mocy, to jest: dziennikami, słowem. Jesteśmy przekonani, że takie ustawy, jak ta, o której mowa, lud do nas przychyli. Ja jestem przekonany, że oni na swą zgubę pracują. Ta droga może tylko do upadku ich przywieść.“ Przed głosowaniem odrzucono jeszcze przedłożony przez Pierre Leroux w formie poprawki przeciwny wniosek z dziesięciu paragrafów. — Na przyszłym posiedzeniu przyjdzie do dyskusyi wniesiona wczoraj przez Cavaignaca poprawka. Takowa brzmi: „Pomieszkanie będzie postanowione według pobytu w komunie, gdzie zadość uczyniono powinnościom służby wojskowej. Pomieszkanie to przeniesione będzie do każdej gminy, w której obywatel założy główną swoje siedzibę, pod warunkiem dla niego, aby na sześć miesięcy przed rewizją listy wyborców dał przepisany artykułem 104. kodeksu cywilnego deklarację podwójną.“ Przyjęcie tej poprawki osłabiłoby znacznie ustawę, gdyż przypuszcza wyborcę już po jednorocznem zamieszkanu, jeżeli to jednoroczne razem z dawniejszemi trzyletni pobyt wynosi. Zresztą poprawka ta była wspierana przez znaczną liczbę konserwatystów, a tak można w tej mierze najważniejszej spodziewać się debaty. — Komisya dla reformy wyborów odbyła dziś jeszcze przed publiczną sesją zgromadzenie, na którym jednogłośnie zapadła uchwała odrzucić wszystkie poprawki, które na działalność ustawy powstają. Oprócz tego uznano potrzebę ograniczyć dyskusję, inaczej przeciągnęłaby się aż do 15. czerwca.

Z Marsylii i Tulonu donoszą o nakazanych uzbrojeniach floty, które się do nieporozumienia z Anglią odnosić zdają. Jednak byłoby to wielką pomyłką, gdyby te środki przezorności za symptomata przyszłej wojny między Francją i Anglią uważać chciano.

(Wiadomości bieżące z Paryża.)

Paryż, 26. maja. Należy się spodziewać, że dyskusja nad ustawą reformy wyborów bardzo spiesznie pójdzie w zgrupowaniu narodowym. Większość postanowiła na osobnym posiedzeniu, iż będzie żądała przejścia do kwestyi wstępnej od wszystkich prawie poprawek, i że je odrzuci bez debaty nieupoważniając nawet wnioskodawców do motywowania swoich wniosków. Postępowanie to jest może nieco prędkie; lecz większość chce tę sprawę skończyć jak najprędzej i nieprzedłużać więcej tego wzburzenia umysłów i tego zniecierpliwienia jakie się objawia między ludnością, jakkolwiek po prawdzie mówiąc, nikt nie wątpi o przyjęciu ustawy bez wszelkiej odmiany.

Kilku nowiniarzy utrzymuje ciągle, że prezydent republiki osobicie niesprzyja projektowi ustawy i spodziewają się, że lada dzień przed zakończeniem dyskusyi wyjdzie nowe poselstwo zwiastujące nowe ministerium i cofnięcie projektu. Organa partii konserwacyjnej protestują przeciw tym pogłoskom zapewniając, że między prezydentem rep. a gabinetem i większością izby panuje w tym względzie najściślejsze porozumienie. Niewiemy wprawdzie co prezydent istotnie myśli o tej ustawie, lecz choćby nawet nie zupełnie się zgadzał, to i tak niemasz nic więcej niepodobnego do prawdy, jak wydanie poselstwa i dymisya ministrów. Zezwalając na przedłożenie i bronienie ustawy przez swoich ministrów, mógł wprawdzie prezydent poświęcić swoje osobiste zdanie, przypuściwszy nie uzasadnioną hipotezę, jakoby niewierzył w doskonałość i potrzebę tego kroku — lecz trudno przypuścić, aby teraz chciał zmienić swoje postępowanie, kiedy rzecz już tak daleko jest posunięta. Można przeto wszystkie te i tym podobne pogłoski uważać za zupełnie bezzasadne.

— Nieporozumienie z Anglią jest ciągle na drodze załatwienia. Zresztą publiczność niezajmuje się wcale tą sprawą. Zapewniają tylko, że po jej załatwieniu p. Drouyn de Lhuys niepowróci już jako ambasador do Londynu.

Pan Rayneval, pełnomocny minister republiki francuskiej przy stolicy apostolskiej, przybył do Rzymu dnia 16. maja. (Ind.)

(Posiedzenie zgromadzenia nar. d. 27. maja.)

Paryż, 27. maja. Projekt ustawy o reformie wyborów zrobił wielki postęp na dzisiejszem posiedzeniu zgromadzenia narodowego. Artykuł 2. jeden z najważniejszych, jeżeli nie najważniejszy całej ustawy, przyjęto znaczną większością głosów. Jestto artykuł przepisujący trzy lata pobytu w jednym kantonie, aby być upoważnionym do wykonywania prawa wyborcy. Wszystkie wniesione poprawki odrzucono, niewyłączając wniosku jenerała Cavaignac i członków stronnictwa umiarkowanego, między innymi pana Lanjuinais, którego celem było pozwoić wykonanie tych praw w gminie, w której wyborca przez sześć miesięcy przebywał, jeżeli tylko te sześć miesięcy dodane do przeciągu czasu ostatniego pobytu, wyniosą trzy lata. Dwie inne poprawki redukujące pobyt trzyletni na jeden rok pobytu w departamencie, doznały tego samego losu. Zostaje tylko jeszcze ważna poprawka panów Beaumont, Vezin i kilku innych członków stronnictwa umiarkowanego; zdaje się jednak, iż mimo to ustawa bez odmiany będzie przyjęta. (Indep.)

Włochy.

(Wyrok zapadły na arcybiskupa Franzoni.)

Turyń, 25. maja. Biskupi Piemontu nakazali odprawianie publicznych modłów za uwięzionego i skazanego arcybiskupa Turyńskiego.

Podług wiadomości podanej w „Risorgimento“ z 24. b. m. został arcybiskup turyński Monsignore Franzoni w dniu poprzedzającym skazany za opór przeciw poddaniu się ustawie Siccarda na 1dno-miesięczny areszt i karę pieniężną 500 lire oprócz wynagrodzenia kosztów sądowych. (Oestr. Kores.)

(Osnowa konwencji zawartej między Austryją i Toskanią.)

Florenca, 22. maja. Monitore Toscano zawiera osnowę zawartej między Austryją i Toskanią konwencji, na mocy której 10,000 austriackiego wojska wszelkiej broni, pozostanie pod naczelnem dowództwem jenerała, który stojącym w górnych Włoszech austriackim wojskiem komenderuje. Liczba ta za spólnym porozumieniem się obu państw może być zredukowana, nie może jednak wynosić mniej jak 6000 ludzi. Również i zupełne ustąpienie c. k. austriackiego wojska z Wielkiego księstwa oznaczone będzie w drodze wzajemnego porozumienia się; dylokacja wojska zależy od spólnych uchwał komendanta dywizyi i rządu Wielkiego księcia, ponowienie wewnątrz granic wymienionej jej liczby nastąpi na zawołanie naczelnego komendanta armii włoskiej. Ufortyfikowane punkta, które przez austriackie wojska będą obsadzone, obowiązują się Wielki książę zaopatrzyć w potrzebny materiał wojenny i w żywność, i utrzymać je w dobrym stanie obrony.

Ze względu na terażniejsze stosunki Toskanii postanowił Jego Mość Cesarz Austrii zrzec się wszelkiej indemnizacji za zwyczajny żołd i ekwipowanie wojska, i opędzić te koszta z austriackiego publicznego skarbu. Inne wydatki tak w gotówce jak w naturaliach musi książęcy rząd zastąpić. Oba rządy zamianują niezwłocznie komisję do zlikwidowania wszelkich kosztów, jakie obrócono na austriacki korpus okupacyjny od dnia jego wkroczenia w okręg toskański, w którym nastąpiła wymiana spólnie ratyfikowanej konwencji. Listy i pakiety dotyczące się służby cesarskiego wojska i jego komunikacji z książęcymi władzami, pozostają wolne od portoryi, jeżeli urzędowym stępem są zaopatrzone; listy prywatne pojedyn-

czych wojowników ulegają należytości pocztowej. Podobnie mundury i inne efekta austriackiego wojska nie będą ani przy wprowadzaniu i wywozie, ani też wewnątrz kraju opłacać należytości cła. Ci wojskowi, którzy są zaopatrzeni wykazem swojej służby, nie będą podlegać opłacie cła i myta; urzędnikom cłowym niewolno przetrząsać kuryerów wojskowych.

Powyższa konwencja podpisana jest przez księcia Casigliano i barona Hügel, przez Wielkiego księcia i jego prezydenta ministrów. Traktat wchodzi w moc obowiązującą od dnia wymiany ratyfikacji, która nastąpiła dnia 20. maja w Florencyi.

(Prekonizacja biskupów.)

Rzym, 21. maja. Na odbytym wczoraj w pałacu Watykanu tajnym konsystorzu prekonizował Jego Świątobliwość papież Pius IX. po alokucyi do zgromadzonych kardynałów, kilku arcybiskupów i biskupów, między innymi: Jego Eminencyę kardynała Fryderyka Józefa księcia Schwarzenberg, dotychczasowego arcybiskupa Salzburskiego, arcybiskupem pragskim z zatrzymaniem jego tytułu kardynała św. Augustyna. Następnie przewielebnego Jana Bocheńskiego, kapłana archidiecezyi lwowskiej obrządku greckiego, tudzież dziekana tamtejszej kapituły metropolitalnej i sufragana infułata metropolity imię Michała Lewickiego, biskupem z Rosa in partibus infidelium.

Niemce.

(Zapowiedziane posiedzenie kongresu. — Lord Cowley. — Sprawy zgromadzenia ustawodawczego.)

Frankfurt, 24. maja. Na przyszły poniedziałek zapowiedziano znowu posiedzenie kongresu, ponieważ spodziewają się na ten dzień przybycia reprezentanta Prus i jeszcze innych państw unii niemieckiej. — Lord Cowley powrócił po kilkutygodniowej niebytności znowu do Frankfurtu i objął znowu swoje dyplomatyczne urządowanie.

Zgromadzenie ustawodawcze wolnego miasta Frankfurtu skończyło wczoraj wieczór dyskusję nad wnioskiem względem przystąpienia do przymierza z 26. maja. Odrzucono równie wnioski większości jak i mniejszości komisji; zgromadzenie niechce ani niezwłocznego przystąpienia ani pojedynczego porządku dziennego. Natomiast przyjęto wniosek, w którym wyrażona jest nadzieja, że skoro konstytucya unii ostatecznie będzie uchwalona a rząd unii zaprowadzony, senat w tym względzie przedłoży nowy projekt. Jakkolwiek chwilowy rezultat, który pod względem materyalnym niczem innym nie jest, jak tylko przyjęciem dawniej odrzuconego formalnego porządku dziennego, niezawiera nic stanowczego, jednak utrzymują dzienniki pruskie, iż sprawa państwa związkowego znacznie na tem zyskała.

(Sprostowanie mylnych pogłosek.)

Kiel, 26. maja. Niektóre gazety hamburgskie zawierają bardzo niepokojące wiadomości z Holsztynu, tak między innymi, że twierdza Rendsburg jest w stanie oblężenia i że w tej mierze wyjdzie proklamacya komenderującego jenerała i tym podobne wieści. — Ponieważ termin wydania zapowiedzianej w tych dziennikach proklamacyi już minął, możemy przeto zupełnie zbić tę pogłoskę, gdyż to tylko jest prawdą, że się codziennie przed twierdzą odbywają wojskowe manewry, które częstokroć połączone są z silnem działaniem. W ogóle należy nam przy tej sposobności zwrócić uwagę na to, iż te organa w zupełny błąd wprowadzają opinię publiczną, fanatyzm i zaślepienie panuje równie w redakcyach jak u korespondentów, tak iż widzenie błędnych mar doszło do najwyższego stopnia. Każdy okręt zbliżający się do portu jest duński, każde słowo w ustach szwedzkiego oficera ma znaczenie polityczne. (D. R.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 27. maja.)

Met. Austry. 5⁰/₁₀₀ — 76⁷/₈; Akcye bank. 1051. Sard. 31³/₈. Hyszp. 3⁰/₁₀₀ — 30⁷/₈. Polskie 300 — 124; 500 — 80¹/₂. Mot. austr. 4¹/₂ pct. 67⁵/₈.

Prusy.

(Gorliwe wykonywanie ustaw względem materyalnych interesów kraju. — Kazania misyonarzy katolickich w powiecie sigmaringskim.)

Berlin, 26. maja. Słychać, że w całym kraju zajmują się bardzo gorliwie wykonaniem uradzonych przez izby a od Jego Mości króla sankcyonowanych ustaw pod względem materyalnych interesów kraju. Tak pomiędzy innymi ma już niebawem wejść w życie ustawa tycząca się utworzenia banku dochodowego w Szlązku, chociaż bez korzyści dla fiskusa krajowego, ponieważ tamtejsi właściciele dóbr z subskrypcjami swemi ciągle się zgłaszają. Toż samo jak się spodziewamy, nastąpi zapewne także z ustawą tycząca się ciężarów realnych przywiązanych do gruntów młynarskich, ponieważ łatwo przewidzieć, że właściciele młynów dla zabezpieczenia się od dalszej opłaty połączonych z ciężarami ich danin zarobkowych, niezawodnie za spłaceniem ich się oświadczą, aby tym sposobem uwolnić się na zawsze od wszelkich sporów wynikających z tego źródła.

— O kazaniach misyonarzy katolickich w sigmaringskim powiecie Heigerloch, o których pisma publiczne niedawno donosiły, dowiadujemy się z najpewniejszego źródła, że pomimo nadzwyczajnego natłoku ludu odbyły się bez najmniejszego zakłócenia porządku publicznego, i że w ogóle bardzo dobroczynny wywarły skutek na ludności tamtejszej. Przy takich tedy okolicznościach nienależałoby wcale przeszkadzać temu misyonarstwu w księstwie Sigmaringen i Hechingen, dopokąd takowe nieprzekroczy w istocie wytkniętych granic konstytucyi krajowej. (O. C.)

(Stan zdrowia króla. — Adresy. — Przesadzone wiadomości z Szlezwig-Holsztynu.)

Berlin, 27. maja. Król ma się coraz lepiej. Buletyny lekarskie są w tym względzie dość pomyślne. Dokąd tylko przeszła wieść o tej okropnej zbrodni, wszędzie się powtarzało to samo wrażenie głębokiej zgrozy. Równocześnie nadchodzą z wszystkich miejsc i obwodów całego kraju adresy z wyrazami najprzychylniejszej miłości i niezachwianej wierności ku naszemu królowi.

Doniesienia z księstw Szlezwig-Holsztyn o bliskim wybuchu wojny, ponieważ tak tam jako i w Danii w samej istocie się uzbierają, należy przyjmować z wielką oględnością, gdyż pogłoski te po większej części są przesadzone. (D. R.)

(Sprostowanie.)

Berlin, 28. maja. Od kilku dni mówią tu o mniemanej nocy austriackiej nadesłanej do Berlina. Domniemywania te atoli są zupełnie bezzasadne.

(Konferencye ministeryalne.)

Berlin, 28. maja. W ministeryum spraw wewnętrznych odbywają się od kilku dni narady względem zapobieżenia nadużyciom druku. W obradach tych miał także udział i pan minister sprawiedliwości, a rezultat ich przedłożony będzie wkrótce ministerstwu państwa. (D. R.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 29. maja.)

Dobrowolna pożyczka 105¹/₂. Oblig. długu państ. 85³/₈. Akcje bank. 95. Pol. listy zast. 95¹/₂. Pols. 500 — 79⁵/₈; 300 — 126. Frydrychsory 13¹/₂. Inne złoto za 5 tal. 12¹/₄. Austrackie banknoty 86 L.

Królestwo Polskie.

(Wiadomości bieżące z Warszawy.)

Warszawa, 28. maja. Onegdaj, o godz. 10 rano, J. C. K. Mość z Jego C. W. W. księciem Następcą Tronu, znajdował się na nabożeństwie w cerkwi 7mej piechotnej dywizji za rogatką Powązkowską obozem stojącej; następnie Najjaśniejszy Pan odbyć raczył przegląd całego obozu. — Wieczorem, J. C. W. W. książę Następcą Tronu, raczył zaszczyścić swoją obecnością teatr wielki.

Wczoraj przed godziną 11 rano, Najjaśniejszy Cesarz i Król w towarzystwie W. księcia Cesarzewicza Następcy tronu, odbyć raczył przegląd wojsk zebranych pod Powązkami.

Najjaśniejszy Pan, mianować raczył rzeczywistego radcę Stanu Piotra Eliasiewicza, dyrektora kancelaryi przybocznej J. O. księcia Namiestnika, kawalerem orderu Śgo Włodzimierza 2 klasy.

— Wczoraj J. K. W. książę Fryderyk, Następcą Tronu Pruskiego, oraz J. K. W. książę Pruski, Karol Fryderyk, przybyli do tutejszej stolicy z Berlina.

— JO. książę Felix Schwarzenberg, feldmarszałek-porucznik, przez rady ministrów i minister spraw zagranicznych cesarstwa austriackiego, przyjechał wczoraj do Warszawy z Wiednia, a JW. Schindler, prałat rzymski i J. C. K. apostolskiej Mości rz. radzca tajny z Krakowa. (Gaz. War.)

Rosya.

(Wiadomości z Czerkasyi.)

Wiadomości z Czerkasyi donoszą, że Chamil-Bey ciągle stawia opór Rosyanom w Daghestanie. Na pierwszą wiadomość o podobieństwie wojny między Rosją a Turcją w sprawie wychodźców węgierskich zgromadzili się Czerkiesi w górach na radę i postanowili, że na pierwsze wezwanie Turcyi wszystkie pokolenia staną w pogotowiu niesienia im pomocy. Kilka szczepów chciało nawet udać się do Konstantynopola z prozbą, aby im posłano baszę. (Ind.)

Turcyja.

(Pogłoski.)

Konstantynopol, 8. maja. Słychać, że nowe zaszczyły trudności dla dyplomacyi tureckiej z powodu reklamacyi wniesionych naraz przez Rosję, Anstryę i Persję względem naruszenia granic międzynarodowych. Mówią że Rosya wystąpiła z pretensyami względem posiadania dość ważnego portu Battonno.

Równocześnie ma rząd francuski wsparty poselstwami największej części mocarstw katolickich obstawać za wykonaniem pewnych stipulacyi, które zapewniają duchowieństwu rzymsko-katolickiemu pewne prawa w miejscach świętych. Powtarzając te wiadomości zbytęczną zdaje nam się rzeczą robić tu uwagę, iż bardzo mało podobne są do prawdy. (Ind.)

(Środki rządu dla pomnożenia dochodów. — Wiadomości z Bośni.)

Konstantynopol, 15. maja. Rząd otomański niemogąc za-wawsze jeszcze pogodzić się z ideą pożyczki, chwytą się rozmaitych środków ku pomnożeniu dochodów a to dla pokrycia nadzwyczajnych wydatków, jakie przez wzmocnienie i udoskonalenie armii spowodowane zostały. Mówią tu dość głośno o projekcie nałożenia podatku na sługi, po którym z kolei ma nastąpić podatek od koni, tshibuków i innych rzeczy zbytkowych. Rząd chce nałożyć kontrybucję na wystawność bogaczy, aby tym sposobem napełnić skarb państwa nieuciskając przytem ludu; w razie jednakże, gdyby rzeczony system opodatkowania wywołał silną opozycję, urządziłby się rząd zmuszony, chociaż z wielką niechęcią, do zaciągnięcia pożyczki, o którą bardzo łatwo w Anglii postaraćby się można. Jakkolwiek

być przynosi to zaszczyt rządowi, że dopiero w razie ostatecznej potrzeby ucieka się do zagranicznej pożyczki. — Powstanie w Bośni zdaje się już być bliskiem zakończenia. Baszowie z Zwornika i Touzli otrzymali pozwolenie od rządu usunąć się najpierw do Serbii a ztamtąd przyjechać do Konstantynopola dla przedłożenia rządowi powodów, które ich skłoniły do odmówienia postuszeństwa rozkazom Tahira Baszy. Powstańcy krainscy będą zapewne trzymać się nieco dłużej, wszelako Omer Basza ma do dyspozycyi więcej niż dostateczną armię, aby niemał wkrótce już przywrócić porządek w kraju i przez obsadzenie jego rozpoczętą już konskrypcją (tanzimat) zabezpieczyć. (Wand.)

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło w Ołomuńcu.)

Ołomuniec, 29. maja. Na dzisiejszym spędzie mogliśmy byli mieć 2470 sztuk wołów, gdyż tyle weszło granicą galicyjską do Morawii. Wszakże liczono na tutejszym targu wszystkiego tylko 581 sztuk wołów, a to: Lejzora Fischmann z Żurawna 99 sztuk; Abrahama Kaufman z Wojnitowa 78; Pinkasa Trnawki z Rymanowa 57; Gerszona Greischler z Bochni 46; Józefa Elie z Tyśmienicy 80; Abrahama Klausenstok z Krosna 47; a w mniejszych parcelach 147 sztuk. Większa część — 1889 sztuk — poczęści sprzedanych wołów, poczęści jeszcze do zbycia, odeszła do Wiednia i Pragi. — Woły te te były w ogólności dość tuczne, a ceny trzymały się nie źle, później jednak spadły nieco, bowiem płacono za parę wołów ważących 8 do 10¹/₂ cetnarów 355 zlr. do 480 zlr. w. w. — Na targu Wiedeńskim było do dnia wczorajszego 1762 sztuk wołów z różnych stron, a po części nawet z Bawaryi. Za cetnar płacono od 52 do 55 zlr. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 3. czerwca.

W monecie konwencyjnej.

	gotówką		towarem	
	zlr.	kr.	zlr.	kr.
Dukat holenderski	5	37	5	41
Dukat cesarski	5	38	5	42
Półimperyal zł. rosyjski	9	40	9	43
Rubel śr. rosyjski	1	50 ¹ / ₂	1	51 ¹ / ₂
Talar pruski	1	36	1	37
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	22	1	23
Galicyjskie listy zastawne za 100 zlr.	99	50	100	—
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	99	54	100	6

(Kurs wekslowy wiedeński z 29. maja.)

Amsterdam 167 l. 2. m. Augsburg 120⁷/₈ l. uso. Frankfurt 120 l. 3. m. Genua 140 l. 2. m. Hamburg 177¹/₈ l. 2. m. Liworno 119¹/₈ p. 2. m. Londyn 12.6. l. 3. m. Medyolan 108 l. 2. m. Paryż 142 l. 2. m. Agio duk. ces. 27. Napoleondor. 9.42. Szufryn. 16.50. Agio srebra 19.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 1. czerwca. Książę Lubomirski Adam, z Krowicy. — Hr. Dzieduszycki Eugeniusz, z Radziszowa. — Hr. Dzieduszycki Aleksander, z Lachowic. — Hr. Drohojewski Seweryn, z Balicy. — Hr. Koziobrodzki Adam, z Przemysła. — PP. Radziejowski Edward, z Dikowic. — Antoniewicz Wicenty, z Skwarzawy. — Fedaczyński Marceł, z Podhajczyk. — Jazwiński Aleksander, z Bortnik.

Dnia 2. czerwca. Hr. Cetner Alexander, z Podkamenia. — Hrabina Starzeńska Zofia, z Sassowa. — Hrabina Ożarowska Maria, z Krakowa. — Bar. Czechowicz Franciszek, z Tarnopola. — PP. Tuszyński Jan, z Sopotyna. — Bogdanowicz Max., z Przemysł. — Górski Maciej, z Koszyc. — Zawadzki Marcin, z Krakowa. — Więclawski Piotr, z Załucza. — Prunkut Gabriel, z Czerniowiec. — Morawski Ignacy, z Stanisławowa. — Jaruntowski Jan, z Twierdzy. — Druzbacki Eustachy, z Pratkowca. — Morawski August, z Tuligtów.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 1. czerwca. Hr. Łoś Marceł, do Kutkorza. — Hr. Dzieduszycki Kazimierz, do Niestuchowa. — Baronowie Julian i Emil Brunicy, do Stryja. — PP. Brzeżany Maurycy, do Złoczowa. — Wiktor Walenty, do Hrnaszowic. — Rodkiewicz Józef, do Krzywego.

Dnia 2. czerwca. Hr. Łoś Tadeusz, do Narola. — Hrabina Lanckorońska, do Krakowa. — PP. Prunkut Gabriel, do Krakowa. — Bochdan Felix, do Zadzorza. — Udrycki Adolf, do Choronowa. — Łodyński Hieronim, do Milatyna. — Radziejowski Edward, do Dikowic. — Rojowski Felix, do Cieszanowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 1. i 2. czerwca:

Pora	Barometr wmierze-wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan tem-peratury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	28 2 6	+13°	+17°	połud.wschodni	pochm. ☉
2 god. zr.	28 2 6	+16°	+10°	połud. "	pochm. deszcz
10 g. w.	28 2 8	+14°		wschodni "	" grzmoły
6 god. zr.	28 2 10	+14°		połud.-wschodni	pochm. ☉
2 god. zr.	28 2 10	+19°	+19,6°	połud. połud. "	" deszcz
10 g. w.	28 2 10	+14°	+13°	połud. wschod. "	" grzmoły

TEATR.

Dziś opera niem.: „Die Königin von Leon.“

Jutro opera niem.: „Ernani.“

We środę dramat polski: „Wacław król czeski.“